

Ordenació jurídica de la seguretat i la salut laborals

2013/2014

Codi: 100493

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Albert Pastor Martínez

Correu electrònic: Albert.Pastor@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per realitzar un correcte seguiment d'aquesta assignatura és necessari haver superat prèviament les assignatures de "Dret del Treball I", "Dret del Treball II" i "Dret del Treball III", donat que totes elles ofereixen una formació bàsica en relació al marc jurídic de les relacions laborals sense la qual no es pot entendre ni analitzar adequadament la configuració i dinàmica de la prevenció dels riscos laborals.

Objectius

Els objectius principals de l'assignatura són que l'alumne entengui tant el marc jurídic del dret a la seguretat i salut laboral, com els principals criteris jurisprudencials i administratius empleats en la resolució dels conflictes jurídics que se susciten en matèria de prevenció de riscos laborals. L'assignatura pretén que l'alumne disposi dels instruments conceptuals necessaris per abordar l'anàlisi de les següents qüestions:

- El perquè i el perquè de la prevenció de riscos laborals.
- Els subjectes de la prevenció de riscos laborals.
- L'organització de la prevenció.
- Els drets en matèria preventiva.
- La responsabilitat per incompliment de la prevenció.

Competències

- Relacions laborals
- Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
- Convèncer els altres del punt de vista propi.
- Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
- Preparar, redactar i formalitzar els escrits generals en els tràmits administratius i judicials.
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tecnologies de la informació i de la comunicació en els diferents àmbits d'actuació.
2. Comprendre el significat i el procediment de cada un dels tràmits i els mitjans d'impugnació en cada supòsit.
3. Convèncer els altres del punt de vista propi.

4. Expressar idees o fets d'una manera clara i persuasiva.
5. Redactar i formalitzar informes i escrits.
6. Treballar de manera autònoma.
7. Treballar en equip.

Continguts

TEMA 1. INTRODUCCIÓ.

- 1.1. Finalitat i sentit del Dret de la Seguretat i Salut en el treball.
- 1.2. El sistema de fonts del Dret de la Seguretat i Salut en el treball: visió general.
- 1.3. L'àmbit d'aplicació de la normativa preventiva: incusions i exclusions
- 1.4. El paper de les Administracions Públiques en la gestió de la política de prevenció.

TEMA 2. LA PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS A L'EMPRESA.

- 2.1. El dret dels treballadors a una protecció eficaç.
- 2.2. El deure empresarial de protecció: lògica i característiques generals.
- 2.3. L'esquema bàsic de l'actuació empresarial en matèria preventiva: avaluació, planificació, execució i control.

TEMA 3. L'ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE LES ACTIVITATS PREVENTIVES.

- 3.1 La integració de la prevenció en la empresa.
- 3.2 L'avaluació de riscos.
- 3.3 Planificació de l'activitat preventiva.
- 3.4 Modalitats de gestió de la activitat preventiva.

TEMA 4. ELS DRETS I OBLIGACIONS EN MATÈRIA DE SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL (I).

- 4.1. L'obligació de proporcionar equips de treball adequats i mitjans de protecció individuals.
- 4.2. Les obligacions davant situacions d'emergència i en supòsits de risc greu i imminent.
- 4.3 Les obligacions d'informació i formació dels treballadors.
- 4.4. L'obligació de documentació i notificació.
- 4.5. L'obligació de coordinació de l'activitat preventiva.

TEMA 5. ELS DRETS I OBLIGACIONS EN MATÈRIA DE SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL (II).

- 5.1. L'obligació de vigilància de la salut dels treballadors.
- 5.2. Els supòsits especials de protecció en matèria de seguretat i salut en el treball.
 - 5.2.1. La protecció dels treballadors especialment sensibles.
 - 5.2.2. La protecció de la maternitat.
 - 5.2.3. La protecció dels menors.
 - 5.2.4. La protecció en els supòsits de contractació temporal i treballadors al servei d'empreses de treball

temporal.

5.3. Les obligacions del treballador.

TEMA 6. LA CONSULTA, LA PARTICIPACIÓ I LA NEGOCIACIÓ COL·LECTIVA EN L'ÀMBIT DE LA PREVENCIÓ.

6.1. Els drets de consulta i participació del treballadors.

6.2. Els mecanismes de participació especialitzada.

6.2.1. Els delegats de prevenció.

6.2.2. El comitè de seguretat i salut.

6.2.3. Altres fórmules de participació especialitzada.

TEMA 7. LA RESPONSABILITAT EN MATÈRIA PREVENTIVA.

7.1. La responsabilitat administrativa

7.2. La responsabilitat penal

7.3. La responsabilitat laboral

7.4. La responsabilitat en matèria de Seguretat Social

7.5. La responsabilitat civil

7.6. Regles de coordinació de responsabilitats.

TEMA 8. NORMATIVA SECTORIAL I ESPECIFICITATS DE LA NORMATIVA DE SEGURETAT I SALUT EN EL TREBALL.

8.1. La regulació de la seguretat i salut en sectors específics d'activitat. En particular, el sector de la construcció, la mineria i sector marítim.

8.2. Les particularitats de la seguretat i salut en el treball a les Administracions Públiques.

8.2.1. Inclusions i exclusions. La consulta, la participació i la negociació col·lectiva.

8.2.2. El règim de responsabilitats.

8.2.3. El règim de seguretat i salut en establiments penitenciaris i militars, forces armades i cossos i forces de seguretat.

Metodologia

El procés d'aprenentatge dels/les alumnes en el marc d'aquesta assignatura s'organitzarà a partir dels tres tipus d'activitats formatives que s'exposen a continuació:

1. ACTIVITATS DIRIGIDES

Les activitats dirigides són totes aquelles que es desenvolupen a l'aula, en els horaris previstos per a l'assignatura i sota la direcció del professor. Poden ser de caire teòric o pràctic.

1.1. Classes teòriques

Consisteixen en l'exposició per part del professor de diversos aspectes del temari, prenent com a base la normativa aplicable i els esquemes que prèviament s'hauran facilitat a través de l'Espai Docent de l'assignatura dins del Campus Virtual. Pel correcte seguiment de les classes teòriques és imprescindible que

tots els alumnes i les alumnes disposin durant les classes teòriques d'una recopilació de normativa degudament actualitzada.

1.2. Classes pràctiques

Es dediquen a l'execució de nou activitats pràctiques, cadascuna de les quals implicarà un treball previ fora de l'aula i un treball presencial a l'aula. Tan un com l'altre suposarà la realització d'un seguit de tasques de format divers: identificació i estudi del marc normatiu d'una determinada institució, lectura i comprensió de jurisprudència, recerca de convenis col·lectius, resolució de casos pràctics, etc. El plantejament de les activitats pràctiques es durà a terme en base a la documentació que facilitin els professors.

Les activitats pràctiques s'estructuraran en tres grans blocs temàtics: 1) organització i gestió de la prevenció a l'empresa; 2) drets i obligacions en matèria preventiva; i 3) responsabilitats. Cada bloc temàtic inclourà dues/tres activitats pràctiques i una activitat d'avaluació de caràcter individual sobre el conjunt de qüestions tractades en el marc de cada bloc. Per a poder realitzar l'activitat d'avaluació serà imprescindible la prèvia entrega dels documents que en cada cas es demanin en relació a les activitats de cada bloc. Les dates de les tres activitats d'avaluació es faran públiques al començament del semestre a través de l'Espai Docent del Campus Virtual.

En la part corresponent al treball previ, les activitats pràctiques s'executaran obligatòriament en grups de 3 o 4 persones, que es conformaran a iniciativa dels i de les alumnes al començament del semestre. En la part corresponent al treball a l'aula, les activitats pràctiques s'executaran en grup o individualment, segons els casos. Les activitats d'avaluació seran en tot cas de caràcter individual.

2. ACTIVITATS SUPERVISADES

Les activitats supervisades són les que es duen a terme fora de l'aula, a partir de les indicacions donades pel professor, i queden sotmeses posteriorment a algun procés de supervisió o seguiment per part d'aquest.

Com ja s'ha posat de manifest, el treball previ que impliquen les activitats pràctiques genera una seguit de tasques de format divers que s'ha d'executar fora de l'aula i posteriorment són objecte de supervisió i verificació a través del treball d'aula proposat en el marc de la mateixa activitat. A través de les classes teòriques es podran plantejar altres activitats supervisades, com a pressupòsit o complement de les activitats de petit format abans referides.

3. ACTIVITATS AUTÒNOMES

Les activitats autònomes són totes aquelles en les quals els/les alumnes s'organitzen el seu temps i esforç de forma autònoma, ja sigui individualment o en grup, com la recerca i l'estudi de bibliografia, l'elaboració d'esquemes o resums, etc. En el marc d'aquesta assignatura la part essencial de les activitats autònomes es vincula al seguiment de les classes teòriques i a la preparació de l'examen final teòric.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques	18	0,72	1, 2, 3, 5
Classes teòriques	24	0,96	2
Tipus: Supervisades			
Elaboració de documents jurídics	10	0,4	3, 4, 5
Elaboració de resums i esquemes	20	0,8	2, 6

Recerca i anàlisi de documentació jurídica (bibliografiaa, jurisprudènciaa, convenis col.lectius, resolucions administratives...)	15	0,6	1, 2, 6
Resolució de casos pràctics	15	0,6	1, 3, 4, 5, 6
Tipus: Autònomes			
Estudi	42	1,68	2, 6

Avaluació

1. AVALUACIÓ ORDINÀRIA

Combina l'avaluació continuada de les activitats pràctiques i la resolució d'un examen final teòric.

1.1 Avaluació continuada de les activitats pràctiques.

Requereix assistir a les classes pràctiques, lliurar la documentació que en cada cas es sol.liciti i realitzar les activitats d'avaluació proposades. Per a superar la part pràctica a través del sistema d'avaluació continuada cal realitzar totes les activitats d'avaluació, aprovar-ne com a mínim dues i que la mitjana de les tres notes obtingudes en aquestes activitats sigui igual o superior a cinc.

1.2 Examen final teòric ordinari.

Només es podrà realitzar si s'ha superat l'avaluació continuada. Consistirà en la resolució de set/vuit preguntes breus, dues o tres de les quals correspondran a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació de l'examen s'obtindrà de la mitjana resultant de la puntuació total obtinguda dividida entre vuit.

1.3 Qualificació de l'assignatura a través de l'avaluació ordinària

La puntuació obtinguda en l'avaluació continuada de les activitats pràctiques tindrà un valor del 40% de la qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen final teòric tindrà un valor del 60% de la qualificació de l'assignatura.

Quan s'hagi superat l'avaluació continuada i s'hagi obtingut un mínim de 4 punts a l'examen final teòric, la qualificació final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjanacorresponent. L'assignatura s'aprovarà amb l'obtenció d'una mitjana mínima de 5 sobre 10. Quan la nota de l'examen sigui inferior a 4 la qualificació serà "suspens".

2. REAVALUACIÓ

Consta d'un examen teòric i també, en alguns casos, d'una examen pràctic. Hi podran accedir els/les alumnes que optin directament per aquest sistema d'avaluació, aquelles/aquelles que hagin realitzat les activitats pràctiques però no les hagin superat i també els/les que havent-les superat no hagin aprovat a través de l'avaluació ordinària. En aquest darrer cas només hauran de realitzar l'examen teòric i com a nota de part pràctica se'ls hi mantindrà la obtinguda a través de l'avaluació continuada.

2.1 Examen teòric. Consistirà en la resolució de vuit preguntes breus, dues o tres de les quals correspondran a qüestions tractades a través de les activitats pràctiques. Cada pregunta es puntuarà de 0 a 10 punts i la nota s'obtindrà de la mitjana corresponent. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 60% de la nota.

2.2 Examen pràctic. Consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen, similar als que s'han resolt durant les activitats pràctiques sotmeses a avaluació continuada. Per a la resolució d'aquesta part només es podrà disposar, com a material de suport, d'un recopilació de normativa laboral. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 40% de la nota.

2.3 La qualificació final de l'examen s'obtindrà fent la mitjana ponderada de la puntuació obtinguda en les dues parts. L'assignatura s'aprovarà quan aquesta mitjana sigui igual o superior a 5, sempre que la nota de la part teòrica sigui igual o superior a 4. Si la nota de la part teòrica no assoleix aquest mínim, la qualificació serà "suspens" i el valor numèric el corresponent a l'examen teòric expressat en el paràmetre 0-10.

3. DATES DELS EXÀMENS

Seràn les que determini la Facultat de Dret i es publicaran a través de la seva pàgina web, concretament a l'apartat "Informació acadèmica".

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'avaluació realitzades en el marc de les activitats pràctiques	40% (veure condicions a descripció)	4,5	0,18	1, 3, 4, 5, 6, 7
Examen final	60% (veure condicions a descripció)	1,5	0,06	4, 5, 6

Bibliografia

1. Manuals

- Práctico Social, dins la base de dades "Westlaw" (accessible des de la xarxa interna de la UAB a l'adreça www.westlaw.es)

- LOPEZ GANDÍA, Juan y BLASCO LAHOZ, José Francisco: Curso de prevención de riesgos laborales, Tirant lo Blanch, edició actualitzada.

- SALA FRANCO, Tomas: Derecho de la prevención de riesgos laborales, Tirant lo Blanch, Valencia, edició actualitzada.

2. Recopilacions normatives

- Legislación laboral y de Seguridad Social, Aranzadi (darrera edició).

3. Enllaços web

Els principals enllaços web que s'hauran d'utilitzar en el marc d'aquesta assignatura corresponen a les bases de dades "Westlaw", "Tirant on line" i "La Ley", que són de consulta gratuïta per tot l'alumnat d'aquesta Universitat sempre que s'hi accedeixi des de la pàgina web del Servei de Biblioteques de la UAB (apartat "Bases de dades", ubicat dins la pestanya "Recursos").

També caldrà consultar puntualment altres enllaços que anirà indicant el professor responsable, com per exemple:

<http://www.empleo.gob.es> Ministeri de Treball i Immigració.

www.gencat.cat/treball. Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

www.ilo.org. Organització internacional del treball.